

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Klimaomstilling og bankenes risiko

28. april 2025

1. Innledning og sammendrag	3
2. Makroscenarioet	3
3. Klimagassutslipp	5
4. Utslippsavgifter per næring og investeringer i utslippsreduserende tiltak	9
4.1. Effektive utslippsavgifter	9
4.2. Utvikling i utslippsavgifter i de to scenarioene	10
4.2.1. Kontinuitetsscenarioet	10
4.2.2. Omstillingsscenarioet.....	10
4.3. Anslått kostnad til utslippsreduserende tiltak.....	11
4.4. Klimarelaterte kostnader i de to scenarioene	13
5. Fra aggregerte kostnader per næring til bedriftenes regnskap.....	15
6. Bankenes eksponeringer mot næringer.....	16

Norge har forpliktet seg til å redusere klimagassutslippene med 55 prosent sammenlignet med utslippsnivået i 1990 innen 2030 og være en netto nullutslippsøkonomi innen 2050. Overgangen til en lavutslippsøkonomi krever en betydelig omstilling av norsk næringsliv og store investeringer for norske bedrifter. Høyere investeringskostnader og økte utslippsavgifter, som er et sentralt virkemiddel i klimapolitikken, kan svekke lønnsomheten i norske bedrifter og føre til økte utlånstap i norske banker.

1. Innledning og sammendrag

Finanstilsynet har analysert to ulike scenarioer for utviklingen i utslippsavgifter og klimainvesteringer.

Formålet med analysene er å illustrere hvor følsom norske bedrifters lønnsomhet er for økte avgifter på klimagassutslipp og økte kostnader knyttet til gjennomføring av klimatiltak. Analysene er ikke prognoser for utviklingen fram mot 2030 og ikke en kostnadsanalyse av planlagt klimapolitikk, men en illustrasjon av omstillingsrisikoen for norsk næringsliv og for norske banker. Beregningene er beheftet med betydelig usikkerhet og må nødvendigvis bygge på flere forutsetninger.

Finanstilsynet publiserte en lignende analyse i Finansielt utsyn desember 2021 med utgangspunkt i scenarioer for overgangen til et lavutslippssamfunn.¹ Norges Bank har også gjennomført analyser av klimarisiko i norske foretak og konsekvenser for norske banker.²

I det første scenarioet, kontinuitetsscenarioet antas det at den observerte nedgangen i utslippsintensitetene de siste tiårene videreføres fram til 2030. Det innebærer en begrenset omstilling i næringslivet i denne perioden og høye gjenværende utslipp og omstillingsrisiko for næringslivet i 2030.

Det andre scenarioet, omstillingsscenarioet, forutsetter at det investeres og gjennomføres tiltak som er vesentlig mer energieffektive enn tiltakene som allerede er innført for å begrense klimautslippene, og som implisitt inngår i kontinuitetsscenarioet. Bedriftene får i dette scenarioet økte utslippsavgifter og i tillegg merknader knyttet til investeringer i utslippsreduserende tiltak. Norske bedrifter ser samlet sett ut til å ha tilstrekkelig lønnsomhet til å tåle denne kostnadsøkningen. Det er imidlertid stor spredning innenfor hver næring. Bedrifter som har negativ eller svak lønnsomhet i starten av framskrivingsperioden, kan bli sterkt negativt påvirket av økte tiltakskostnader. For enkelte bedrifter kan økte tiltakskostnader bli avgjørende for om grunnlaget for videre drift er til stede.

Norske banker har samlet sett moderat eksponering mot næringer med høye klimautslipp, som er særlig utsatt for overgangsrisiko. Det demper klimarisikoen for bankene. Klimarelatert risiko påvirker særlig bankenes kredittrisiko, men har også betydning for markedsrisiko, operasjonell risiko, likvidtetsrisiko og omdømmerisiko. Finanstilsynet følger opp bankenes håndtering av klimarelatert risiko på stedlige tilsyn og ved vurderinger av bankenes samlede risiko og kapitalbehov. Finanstilsynet forventer at bankene inkluderer klimarelatert risiko i sin forretningsstrategi, interne virksomhetsstyring og rammeverk for risikostyring.

2. Makroscenarioet

Den makroøkonomiske utviklingen som er grunnlag for analysen, innebærer moderat vekst i norsk økonomi fram til 2030. Makroscenarioet følger i store trekk prognosene til Statistisk sentralbyrå i Økonomiske analyser 3/2024 og Norges Bank i Pengepolitisk rapport 3/2024 for

¹ [Analysen](#) var basert på scenarioer utarbeidet av NGFS (Network for Greening the Financial System).

² Se "[Foretakenes omstilling til lavere klimagassutslipp og risikoen i norske banker](#)" fra juni 2024 og "[Klimarisiko og bankers utlån til foretak](#)" fra november 2021.

perioden 2024 til 2027. I de tre siste årene av framskrivingsperioden drives utviklingen i endogene variabler av likevektsegenskapene i den makroøkonometriske modellen NAM-FT (se boksen "Utvidet NAM-FT-modell").³ Norsk økonomi blir ikke utsatt for negative sjokk i perioden 2024–2030.

Etter svak utvikling i norsk økonomi i 2023 og 2024 er det ventet at BNP for Fastlands-Norge øker i gjennomsnitt med 2,0 prosent hvert år fram til 2030. I makroscenarioet fortsetter prisveksten å gå ned og er lik sentralbankens inflasjonsmål de siste årene i framskrivingsperioden. Det ventes at kjøpekraften i husholdningene vil ta seg opp som følge av reallønnsvekst og flere sysselsatte, og at dette løfter veksten i privat konsum. Arbeidsledigheten (målt med AKU) ligger på rundt 4,0 prosent i 2024–2030.

Etter 2024 ventes det vekst i bruttoproduktet i alle næringene med unntak av olje- og gassutvinning, der bruttoproduktet faller fra 2025 til 2030, se tabell 1. Samlet i hele framskrivingsperioden, er veksten i næringene og i privat konsum i tråd med historiske gjennomsnitt. Økte bruttoprodukter og konsum vil isolert sett føre til høyere utslipp av klimagasser fram mot 2030.

Tabell 1 Årlig gjennomsnittlig vekst i bruttoprodukt i hovednæringer og privat konsum. Prosent

	2024	2025–2027	2028–2030
Industri og bergverk	2.2	3.4	1.3
Annen vareproduksjon	-2.1	2.1	1.0
Tjenester ink. bolig tjenester	0.7	4.2	2.2
Offentlig forvaltning	2.8	1.9	1.8
Utvinning av råolje og naturgass	5.5	-1.2	-1.4
Utenriks sjøfart	12.3	1.3	2.0
Privat konsum	1.6	3	2.6

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Utvidet NAM-FT-modell

For å bedre kunne analysere overgangsrisiko til et lavutslippssamfunn er NAM-FT videreutviklet. Den nye versjonen har en mer disaggregert næringsinndeling og inkluderer klimagassutslipp og utslippsintensitet per næring for ti næringsgrupper.

I den forrige versjonen av modellen var bruttoproduktet i Fastlands-Norge fordelt på fire næringer med tilhørende likninger: industri og bergverk, annen vareproduksjon, tjenester inkludert bolig tjenester og offentlig forvaltning. I den nye versjonen er bruttoprodukt i annen vareproduksjon disaggregert i fire undernæringer: 1) bygge- og anleggsvirksomhet, 2) jordbruk og skogbruk, 3) fiske, fangst og akvakultur og 4) elektrisitets-, gass- og varmtvannsforsyning. Brutttoproduktet i privat tjenestesektor er også disaggregert i fire undernæringer: 1) tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass, 2) transport utenom utenriks sjøfart, 3) varehandel og reparasjon av motorvogner og 4) øvrige private tjenester.

³ NAM-FT er basert på modellen Norwegian Aggregate Model (NAM) og er særlig utviklet for stresstesting av banker og analyser av finansiell stabilitet. NAM er utviklet av professor Gunnar Bårdsen (NTNU) og professor Ragnar Nymoen (Universitetet i Oslo). Dokumentasjon av NAM finnes på [Normetrics.no](https://normetrics.no).

Den nye inndelingen er basert på næringsinndelingen i nasjonalregnskapet ([Statistisk sentralbyrå, tabell 09171](#)).

I tillegg til likninger for bruttoproduktet i ulike faslandsnæringer, inneholder NAM-FT likninger for bruttoproduktet i følgende næringer: 1) utvinning av råolje og naturgass, 2) rørtransport og 3) utenriks sjøfart. Produksjonsdelen av NAM-FT består dermed av tolv næringer.

Bruttoprodukt og klimagassutslipp for næringene utvinning av olje og gass, tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning og rørtransport er i analysen aggregert til en større næring, omtalt som oljenæringen, slik at klimagassutslippene samlet sett er fordelt på ti næringer.

Modellens database inneholder tidsserier for klimagassutslipp fra norsk økonomisk aktivitet i tusen tonn CO₂-ekvivalenter i perioden 1990–2023 etter næringene listet opp i avsnittene over. Historiske utslippsintensiteter er beregnet som forholdet mellom utslipp i tonn CO₂-ekvivalenter og økonomisk aktivitet, målt ved bruttoprodukt i millioner kroner (faste 2021-priser) for hver enkelt av de ti næringene.⁴ Gjennomsnittlig endringsrate i utslippsintensitetene per næring i perioden fra 2006, da Norge signerte Kyoto-protokollen, til 2023 benyttes til å framskrive utslippsintensitetene i kontinuitetsscenarioet for perioden 2024–2030. Banene for utslipp etter næring i makrosenarioet er beregnet ved å multiplisere framskrevne intensiteter med framskrevne bruttoprodukt per næring.

I den nye versjonen av NAM-FT er det også lagt til effektive priser på klimagassutslipp og tiltakskostnader per næring, men det er ikke innarbeidet mekanismer som virker tilbake på realøkonomiske og finansielle variabler i modellen.

3. Klimagassutslipp

Klimagassutslipp fra norsk økonomisk aktivitet, inkludert husholdninger og alle næringer unntatt utenriks sjøfart, utgjorde 51,6 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2023. Dette er 2 prosent lavere enn utslippsnivået i 1990, og om lag dobbelt så høyt som nivået forenlig med en reduksjon på 55 prosent sammenlignet med 1990, se figur 1. Utslippene fra norsk økonomisk aktivitet, som anvendes i analysen, er noe høyere enn utslippene fra norsk territorium, som anvendes i klimaloven og for Norges forpliktelser om utslippsreduksjoner.⁵ I 2023 var forskjellen på rundt 10 prosent. Dette skyldes at norske foretak opererer også utenfor Norge, og blant annet rørtransport og utenriks luftfart er inkludert i utslipp fra norsk økonomisk aktivitet.

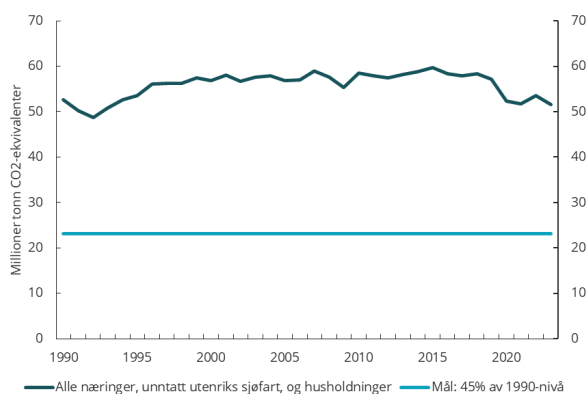
Næringene med høyest utslipp i 2023 er olje- og gassutvinning, inkludert tilknyttede tjenester og rørtransport (heretter betegnet som oljenæringen), industri og bergverk (heretter industri) og transport utenom utenriks sjøfart (heretter transport), se figur 2. Utenriks sjøfart har fram til 2023 vært fritatt fra internasjonale avtaler om klimakutt og er utelatt fra figurene 1 og 2, men var næringen med høyest utslipp i 2023 (se boks "Utenriks sjøfart").

Det meste av utslipp fra oljenæringen og industrien dekkes av EUs kvotesystem. Utslipp fra øvrige næringer inngår i all hovedsak i ikke-kvotepliktig sektor, som betegnes "innsatsfordelingen" (se boks "Norsk klimalov og sektorinndeling i klimapolitikk").

⁴ Denne beregningsmåten er den samme som benyttes i Statistisk sentralbyrå, tabell 09298. I Finanstilsynets analyse brukes næringsaggregeringen beskrevet ovenfor og kvartalsvise tall for bruttoprodukt i faste 2021-priser.

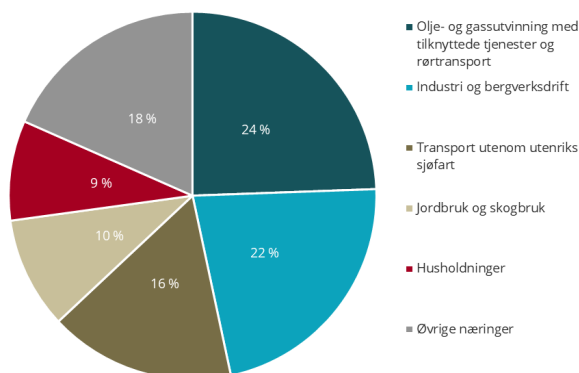
⁵ I Norges utslippsregnskap benyttes *utslipp til luft i Norge*, det vil si utslipp fra norsk geografisk territorium, som er fordelt etter kilde ([Statistisk sentralbyrå, tabell 13931](#)). Siden formålet med denne analysen er å kartlegge klimaovergangsrisiko i næringene, benyttes *utslipp til luft fra norsk økonomisk aktivitet*, som viser utslipp etter næring, definert som i nasjonalregnskapet ([Statistisk sentralbyrå, tabell 13932](#)). Da kan utslipp sammenstilles med både produksjon i og regnskap for næringene.

Figur 1 Klimagassutslipp fra norsk økonomisk aktivitet

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Figur 2 Andel av totale klimagassutslipp fra norsk økonomisk aktivitet utenom utenriks sjøfart i 2023

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Norsk klimalov og sektorinndeling i klimapolitikk

Den norske klimaloven trådte i kraft 1. januar 2018. Loven omfatter utslipp og opptak av klimagasser som inngår i Norges nasjonalt fastsatte bidrag etter Parisavtalen fra desember 2015. Målet for Norge er at klimagassutslippene i 2030 skal reduseres med minst 55 prosent fra utslippsnivået i referanseåret 1990. Utslippsreduksjoner vil skje i samarbeid med EU.

I regjeringens klimastatus og -plan for 2025 oppsummeres hovedtrekkene i Norges klimaforpliktelser ved deltakelse i EUs oppdaterte klimaregelverk⁶:

I kvotepliktig sektor, som står for om lag halvparten av norske utslipp, tildeles Norge en andel av de samlede utslippsreduksjonene i EUs kvotesystem (EU ETS). I kvotesystemet, som omfatter sektorene industri, petroleum, innenriks luftfart og skipsfart, må foretakene gjøre opp for sine utslipp ved kjøp og salg av CO₂-kvoter. Antall tilgjengelige kvoter vil trappes ned med 62 prosent fram mot 2030.

EUs samlede utslippskutt i ikke-kvotepliktig sektor, det vil si sektorer under innsatsfordelingen, fordeles mellom medlemslandene og tildeles årlige utslippsbudsjetter. Innsatsfordelingen omfatter nasjonale mål for utslippskutt hovedsakelig innenfor transport, jordbruk, bygg og avfallssektoren. Norge vil trolig få et mål om å kutte utslippene med 50 prosent ved oppdatering av klimaavtalen med EU, ifølge regjeringen.

I perioden 2021–2025 skal hvert land sikre at de bokførte utslippene fra skog- og arealbruk ikke overstiger de bokførte opptakene. I 2026–2030 vil hvert land få mål for økt opptak.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen formulert et omstillingsmål om å kutte norske utslipp med 55 prosent sammenlignet med 1990 innen 2030. Hensikten er at hele det norske næringslivet skal omstille seg i retning lavutslippssamfunnet. Norges klimaforpliktelse under FN og avtalen med EU, som også er nedfelt i klimaloven, er rettslig forpliktende. Omstillingsmålet er ikke rettslig forpliktende og ikke innmeldt til Parisavtalen.

Utslippene fra oljenæring og industri utgjør nesten halvparten av totale utslipp i 2023. Denne andelen har falt lite siden 1990. I perioden har det vært en betydelig nedgang i utslipp fra industrien, mens utslipp fra oljenæringen har økt, se figur 3.

I transportnæringen har utslippene doblet seg i løpet av perioden 1990–2023, se figur 4. Det var et betydelig fall i utslipp i denne næringen i 2020 og 2021 som følge av lavt aktivitetsnivå

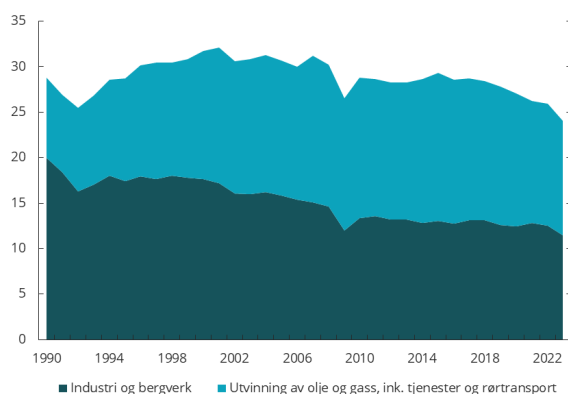
⁶ Se [Regjeringens klimastatus og -plan](#)

under pandemien. Etter det har utslippene økt igjen og tilsvarte 16 prosent av samlede utslipp i 2023. Varehandel og øvrige private tjenester har betydelig lavere utslipp (7 prosent av totale utslipp i 2023).

Utslippene fra næringsgruppen annen vareproduksjon utgjorde 20 prosent av samlede utslipp i 2023. Utslippene fra jordbruk og skogbruk har blitt noe redusert siden 1990, men sto fortsatt for 10 prosent av totale utslipp i 2023. I bygg og anlegg og energiforsyning er utslippsnivået lavere, men har økt siden 1990, se figur 5.

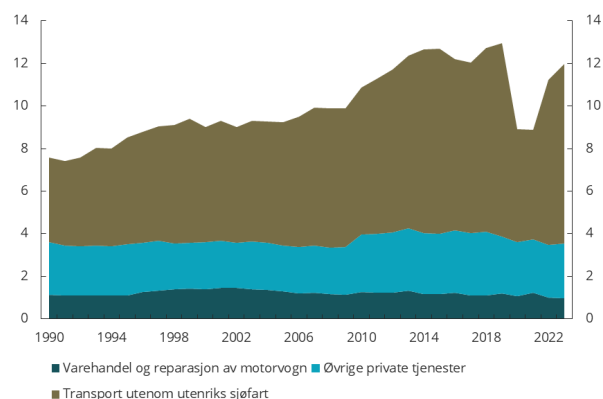
Husholdningene og offentlig sektor sto for henholdsvis 9 og 1 prosent av totale utslipp i 2023. Utslippene i disse sektorene er betydelig redusert siden 1990, se figur 6. Dette gjelder særlig offentlig sektor, der utslippsnivået i 2023 allerede var lavere enn 45 prosent av 1990-nivå.

Figur 3 Utslipp fra industri og oljenæring. Millioner tonn CO₂-ekv.

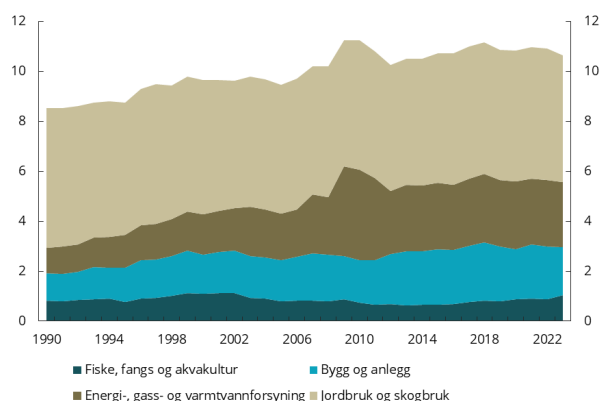
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Figur 4 Utslipp fra private tjenester. Millioner tonn CO₂-ekv.

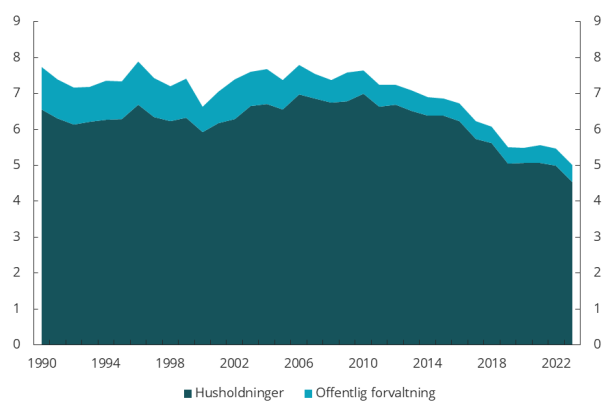
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet.

Figur 5 Utslipp fra annen vareproduksjon. Millioner tonn CO₂-ekv.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Figur 6 Utslipp fra husholdninger og offentlig forvaltning. Millioner tonn CO₂-ekv.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet.

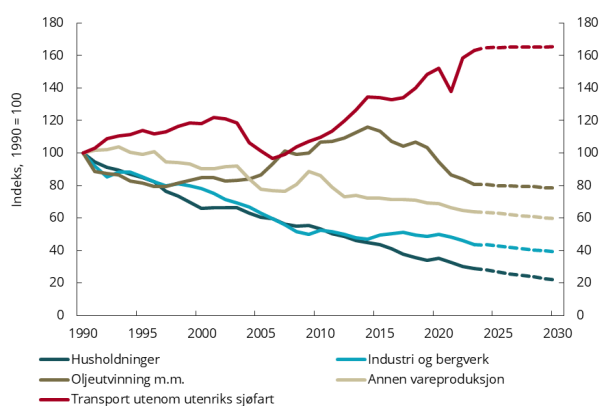
Utslipp per næring avhenger av hvor mye som produseres og hvor mye det forurenses per produsert enhet, omtalt som utslippsintensitet. I de fleste næringene er klimagassutslippene som andel av verdiskapingen redusert betydelig fra 1990. Utslippsintensiteten, definert som tonn CO₂-ekvivalenter per bruttoprodukt i millioner faste 2021-kroner, falt for eksempel med nesten 60 prosent i industrien i perioden 1990 til 2023.

I kontinuitetsscenarioet er det lagt til grunn at utslippsintensiteten i framskrivingsperioden for hver enkelt næring endres relativt sett i samme takt som gjennomsnittlig endring i perioden

2006 til 2023. For de fleste næringene innebærer det at utslippsintensiteten gradvis reduseres fram mot 2030, se figur 7. Unntaket er transport utenom utenriks sjøfart, som hadde økende utslippsintensitet i perioden 2006 til 2023, bortsett fra under pandemien. For denne næringen er det forutsatt at utslippsintensiteten er konstant på samme nivå som i 2023 fram til 2030. Lavere utslippsintensiteter reduserer isolert sett utslippene i perioden, mens produksjonsveksten trekker utslippene opp. Samlet øker klimagassutslippene noe fram mot 2030 under disse forutsetningene.

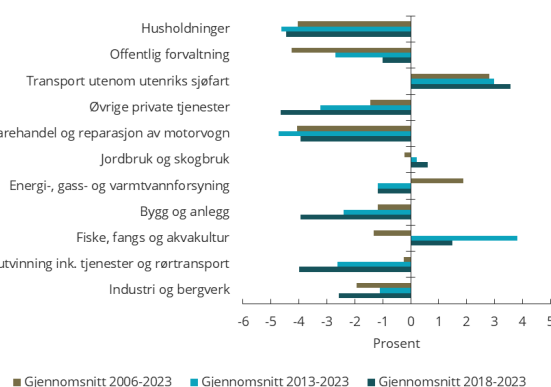
I analysen sammenlignes utslipp i 2030 med det nivået som er forenlig med å kutte 55 prosent fra 1990-nivå i hver næring, selv om dette ikke er en eksplisitt forpliktelse i Parisavtalen. Formålet er å identifisere hvilke næringer som kan være mer utsatt for økte kostnader knyttet til klimaomstillingen. I enkelte næringer er utslippene i kontinuitetsscenarioet betydelig høyere enn 55-prosent-målet.

Figur 7 Utslippsintensitet*, utvalgte næringer

* Historiske tall t.o.m. 2023, framskriving 2024–2030
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Figur 8 Årlig endring i utslippsintensitet etter næring, ulike referanseperioder

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

I flere næringer er utslippsintensiteten redusert raskere de siste fem årene enn i referanseperioden 2006 til 2023, se figur 8. Det kan henge sammen med mer tilgjengelig og billigere teknologi for å redusere utslipp og strengere nasjonale forpliktelser om klimakutt. Det er særlig i bygg og anlegg, oljenæringen samt øvrige private tjenester at utslippsintensiteten falt mer i perioden 2018 til 2023 enn i referanseperioden. Dersom vi antar at utslippsintensitetene endrer seg i samme takt som gjennomsnittet i perioden 2018 til 2023, viser beregningene en svak reduksjon i samlede utslipp fra 1990 til 2030, men utslippene i de fleste næringer blir likevel klart høyere enn det norske målet for utslipp.

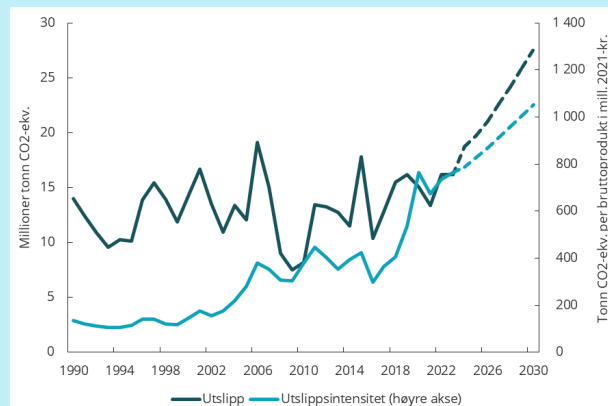
For å nå klimamålet for 2030 må nedgangen i utslippsintensiteter skje betydelig raskere enn de siste årene. I omstillingsscenarioet antas det at økte utslippsavgifter medfører tilstrekkelige utslippsreduserende tiltak til at målene i Parisavtalen nås gitt veksten i norsk økonomi fram mot 2030 i makrosenarioet.

Utenriks sjøfart

Utenriks sjøfart har vært fritatt fra internasjonale forpliktelser om klimakutt og har ikke vært pålagt CO₂-avgifter eller vært del av EUs kvotesystem (ETS). Utslippene fra utenriks sjøfart har derfor ikke inngått i Norges utslippsregnskap. Skip over 5 000 bruttotonn i utenriks sjøfart fases inn gradvis i ETS fra 2024 og inkluderes fullt ut fra 2026, og vil måtte betale for utslipp ved å kjøpe kvoter.

Klimagassutslipp i utenriks sjøfart i perioden 1990 til 2023 holdt seg på et høyt nivå sammenlignet med andre næringer, og utslippsintensiteten i næringen økte betydelig i samme periode, se figur 9. I 2023 var utenriks sjøfart næringen med både høyeste klimagassutslipp og høyest utslippsintensitet.⁷ Dersom utslippene fra utenriks sjøfart inkluderes, vil de totale utslippene fra norsk økonomisk aktivitet i 2023 tilsvare 67,8 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Klimagassutslippene fra utenriks sjøfart utgjør 31 prosent av totale utslipp.

Figur 9 Utenriks sjøfart, utslipp og utslippsintensitet. Historisk og framskriving 2024–2030

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

4. Utslippsavgifter per næring og investeringer i utslippsreduserende tiltak

4.1. Effektive utslippsavgifter

Utlån til ikke-finansielle foretak utgjør den største kredittrisikoen for norske banker. For å vurdere konsekvenser for finansiell stabilitet av klimatilpasning, estimeres kostnader for ikke-finansielle foretak i kontinuitetsscenarioet og i omstillingsscenarioet. Kostnadskomponentene som inngår er økte utslippsavgifter⁸, som gjelder i begge scenarioer, men med ulikt nivå, og merknadene til utslippsreduserende tiltak (f.eks. investeringer), som kun beregnes for omstillingsscenarioet.

I begge scenarioene anvendes effektive karbonpriser i 2023 beregnet av Statistisk sentralbyrå som utgangspunkt for anslag på næringenes effektive utslippspriser.⁹ Siden klimagassutslippene som benyttes i analysen inkluderer alle klimagasser, ikke bare CO₂-utslipp, gjøres det noen justeringer av anslagene.¹⁰

Det er store forskjeller i effektive utslippsavgifter mellom næringene. Foretakene som omfattes av EUs kvotesystem, ETS, må i utgangspunktet betale for utslippene ved å kjøpe

⁷ I 2023 var klimagassutslipp fra utenriks sjøfart 16,2 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, og utslippsintensitet var 765 tonn CO₂-ekvivalenter per bruttoprodukt i millioner 2021-kroner.

⁸ I analysen brukes "utslippsavgifter" både om avgifter som pålegges av norske myndigheter og om kostnaden knyttet til klimakvoter for kvotepliktige utslipp.

⁹ Effektive utslippspriser (eller effektive utslippsavgifter) tar utgangspunkt i [statistikk på effektive karbonpriser](#) og suppleres med statistikk på næringenes [samlede miljøavgifter](#) og [totale klimagassutslipp](#) fra Statistisk sentralbyrå. Effektive utslippspriser inkluderer både eksplisitte og implisitte avgifter som legges på ulike energiprodukter. Tildeling av gratiskvoter og ulike fritaksordninger gjør at effektive utslippspriser er lavere enn avgiftssatsene.

¹⁰ I de tilfellene effektive karbonpriser multiplisert med totale klimagassutslipp fører til avvik fra faktiske avgifter for en næring i 2023 nyttes næringens [samlede miljøavgifter](#) delt på [totale klimagassutslipp](#) som anslag på utslippsprisen.

kvoter i markedet. Antall kvoter er begrenset og reduseres hvert år. Luftfart og petroleum må betale for kvoter i tillegg til særskilt CO₂-avgift.

Enkelte virksomheter med kvotepliktige utslipp tildeles kvoter vederlagsfritt, som bidrar til å trekke ned den effektive utslippsavgiften. Dette gjelder fortrinnsvis industri. Utenriks sjøfart har fram til 2023 vært unntatt både nasjonale utslippsavgifter og kvoteplikt, men vil fases inn i ETS fra 2024 til 2026¹¹.

Næringene som inngår i innsatsfordelingen rammes i ulik grad av utslippsavgifter og klimarelaterte avgifter. Summen av miljøavgifter for norske næringer i 2023 var 37,5 milliarder kroner¹². Dette inkluderer både klimapolitiske avgifter som CO₂-avgift og klimakvoter og andre miljøavgifter som veibruksavgift.

I analysen forutsettes det at industri og bergverk, petroleum og utenriks sjøfart i sin helhet er underlagt EUs kvotesystem. Resterende næringer er tillagt innsatsfordelingen, som innebærer en viss forenkling.

4.2. Utvikling i utslippsavgifter i de to scenarioene

4.2.1. Kontinuitetsscenarioet

I kontinuitetsscenarioet er utviklingen i klimaavgifter og kvotepriser i stor grad konsistent med Finansdepartementets karbonprisbane for bruk i samfunnsøkonomiske analyser per 2024¹³. Departementet har utarbeidet karbonprisbaner for henholdsvis kvotepliktige utslipp (unntatt luftfart og petroleum), ikke-kvotepliktig utslipp, petroleum og luftfart.

Prisen på ikke-kvotepliktige utslipp er i 2030 satt til 2000 2020-kroner per tonn. Petroleum og luftfart forutsettes å nå dette avgiftsnivået allerede i 2028.

Finansdepartementets karbonprisbane for kvotepliktige utslipp er basert på noterte priser på framtidskontrakter, som når omtrent 885 2020-kroner i 2030.

For husholdninger antas den effektive klimaavgiften å ligge konstant ettersom den allerede i 2023 nådde det maksimale nivået på CO₂-avgiften i Klimaplan 2021–2030.

I scenarioet antas det at effektive klimaavgifter blir lik Finansdepartementets karbonprisbane fra første kvartal 2028. Økningen til avgiftsnivået i 2028 er beregningsteknisk antatt lineær. Utslipp av andre klimagasser enn CO₂ prises likt med CO₂-utslipp i slutten av framskrivingsperioden. De fleste næringer har lave utslipp av andre gasser enn CO₂, men jordbruk har høye utslipp av metan og lystgass. Likheter mellom effektive klimaavgifter og Finansdepartementets karbonprisbane innebærer likhet mellom effektive avgifter og marginale avgifter¹⁴. Likt nivå på klimaavgifter for næringene i innsatsfordelingen impliserer at andre klimarelaterte avgifter vil falle bort der dette ville gjort effektiv klimaavgift høyere enn anslått nivå for 2030 i Finansdepartementets bane. Eksempelvis betyr dette at veibruksavgiften gradvis faller bort i analysen når utslippsavgifter øker mot et likt nivå for alle næringer i innsatsfordelingen i 2030. Det betyr også at ingen næringer blir tildelt gratis kvoter på slutten av framskrivingsperioden.

4.2.2. Omstillingsscenarioet

I omstillingsscenarioet er prisene på utslipp høyere enn i kontinuitetsscenarioet, som vist i figur 10 a og b. I omstillingsscenarioet legges det til grunn at utviklingen i utslippsavgifter for innsatsfordelingen og kvotepris settes lik resultatene av analysene gjort i kapittel 11 i

¹¹ Dette gjelder 100 prosent for utslipp når skip ferdes innad i EØS og 50 prosent for utslipp når skip ferdes inn eller ut av EØS, se [Skipsfart i EUs kvotesystem](#), Miljødirektoratet.

¹² Se [Statistisk sentralbyrå, tabell 12789](#)

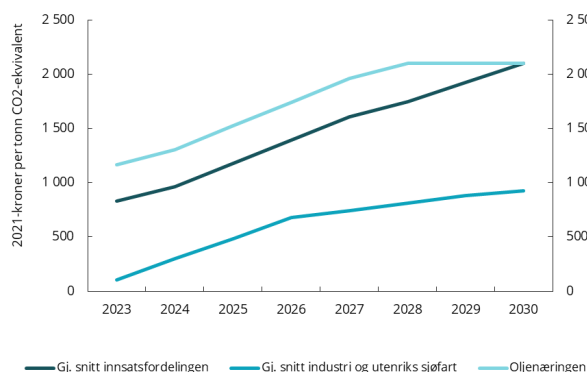
¹³ [Karbonprisbaner for bruk i samfunnsøkonomiske analyser i 2024. Finansdepartementet, 21. desember 2023.](#)

¹⁴ For enkelte næringer er det i 2023 stor forskjell mellom gjennomsnittlig eller effektiv pris på utslipp og den marginale prisen på å øke utslipp med ett tonn.

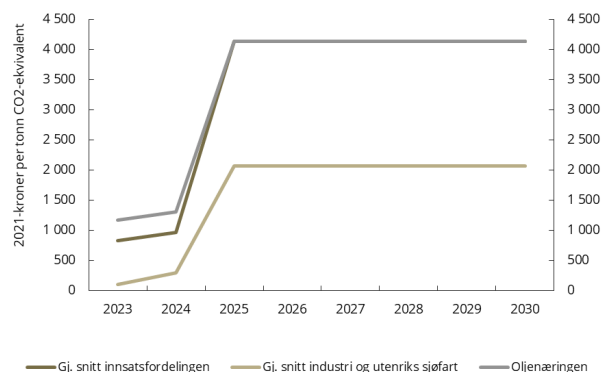
"Klimarelaterte omstillinger" i Statistisk sentralbyrås utredning for Frontfagsmodellutvalget fra 2023.¹⁵ I et scenario der Norge når sine forpliktelser under Parisavtalen i samarbeid med EU, anslår Statistisk sentralbyrå en karbonpris på 4 000 kroner for innsatsfordelingen og en kvotepris på 2 000 kroner (begge målt i 2020-kroner). I Finanstilsynets beregninger er det forutsatt at økningen fra næringenes effektive utslippsavgifter i 2023 til det høye nivået på utslippsavgifter skjer momentant i 2025. Dette for å gi foretakene insentiver til å gjennomføre utslippsreduserende tiltak tidsnok til at målene i Paris-avtalen nås.

Figur 10 a og b Utvikling i utslippsavgifter i scenarioene

a. Kontinuitetsscenario

b. Omstillingsscenario

Merk ulik skala på y-aksene i figur 10 a og b.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Finansdepartementet, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

4.3. Anslått kostnad til utslippsreduserende tiltak

Klimapolitikken er basert på premisset om en sammenheng mellom klimatiltak og reduksjon i klimagassutslipp. I NAM-FT er det ikke modellert sammenhenger mellom karbonpriser, teknologisk framgang som påvirker utslippsintensiteter og investeringer i utslippsreduserende teknologier. Analysen baseres derfor på et lite antall tilleggsantantakelser (utenfor modellen). Kontinuitetsscenarioet baseres på den historiske sammenhengen mellom utslipp og produksjon, og i framskrivingene er derfor reduksjonen i utslippsintensitetene fram til 2030 forholdsvis moderat for de fleste næringene. Det forutsettes derfor at nødvendige investeringer knyttet til grønn omstilling er reflektert i nasjonalregnskapsstatistikk og årsregnskapene for ikke-finansielle foretak og ikke påfører bedriftene merkostnader. I omstillingsscenarioet beregnes merkostnader til utslippsreduserende tiltak eksplisitt.

Anslag på kostnader til og potensiale for utslippskutt i de ulike næringene i omstillings-scenariet baseres på tall fra Miljødirektoratet¹⁶. Tiltaksoversikten til Miljødirektoratet, samt referansebanen for utslipp tiltakene tar utgangspunkt i, benyttes for å finne en ramme for hvor store utslipp som kan kuttes til den anslåtte kostnaden. Tiltakene er inndelt etter innsatsfordeling (Effort Sharing Regulation) og kvotepliktig sektor (Emission Trading System), samt overordnet etter næring. Tiltakskostnader er ikke anslått for alle tiltak i Miljødirektoratets oversikt, og i analysen må det gjøres antagelser om hvilket næringsaggregat de ulike tiltakene vil være aktuelle for. Basert på tiltaksoversikten forutsettes det en gjennomsnittlig tiltakskostnad per tonn CO2-ekvivalenter per

¹⁵ I analysen fra Statistisk sentralbyrå benyttes SNOW-Global-modellen, som er en statisk og global generell likevektsmodell konstruert for å analysere effekten av klimapolitikk på utslipp og økonomiske størrelser. Bye, B., Fæhn, T. og Kaushal, K. R. (2023). Kapittel 11 i "Utfordringer for lønnsdannelsen og norsk økonomi. Utredning for Frontfagsmodellutvalget" (s. 292–310), red. av G. H. M. Bjertnæs, P. Boug, T. v. Brasch og T. C. Vigtel. Rapporter 2023/99, Statistisk sentralbyrå.

¹⁶ Informasjonsgrunnlaget i [Kunnskapsgrunnlag 2024](#) benyttes hovedsakelig for kartlagte mulige tiltak. I tillegg benyttes [Klimatiltak i Norge mot 2030](#) for supplerende informasjon om anslåtte kostnader til utslippskutt. Dette er en liknende tilnærming som i Norges Banks analyse [Foretakenes omstilling til lavere klimagassutslipp og risikoen i norske banker](#) fra juni 2024.

næringsaggregat, som vist i figur 11. Det beregnes også hvor store utslipp som reduseres per næring per år dersom alle tiltakene gjennomføres. Det er stor usikkerhet knyttet til estimatene på gjennomsnittlig tiltakskostnad.

For næringer i innsatsfordelingen som etter gjennomføring av disse tiltakene har større utslipp enn utslippsmålet, antas det at investeringer i utslippsreduserende tiltak må økes ytterligere til en kostnad på 4 000 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter. Denne kostnaden er lik karbonprisen som i modelleringen i Statistisk Sentralbyrås "Klimarelaterte omstillinger" medfører utslippskutt i innsatsfordelingen i tråd med Parisavtalen. For kvotepliktige næringer antas ingen ytterligere investeringer, slik at kvoteprisen bestemmer bedriftenes merkostnader.

Beregning av tiltakskostnader i omstillingsscenarioet

Tiltakskostnader er summen av investeringskostnader og eventuelle økte driftskostnader knyttet til utslippsreduserende tiltak. I tråd med veilederen fra Miljødirektoratet beregnes tiltakskostnad som kroner per reduserte tonn CO₂-ekvivalenter¹⁷. Det er viktig å merke seg at dette er reduserte tonn CO₂-ekvivalenter over hele tiltakets levetid. I analysen forutsettes det at næringenes kostnader til utslippsreduserende tiltak fram mot 2030 kun baseres på reduserte tonn CO₂-ekvivalenter fram mot 2030.

Eksempelvis betyr dette at dersom et utslippsreduserende tiltak koster 2000 kroner per tonn CO₂-ekvivalent og reduserer utslipp for en næring med 0,5 millioner tonn per år i årene 2025 til 2035, blir kostnadene i analysen som følger:

Sum av totale CO₂-ekvivalenter redusert: 5,5 millioner tonn

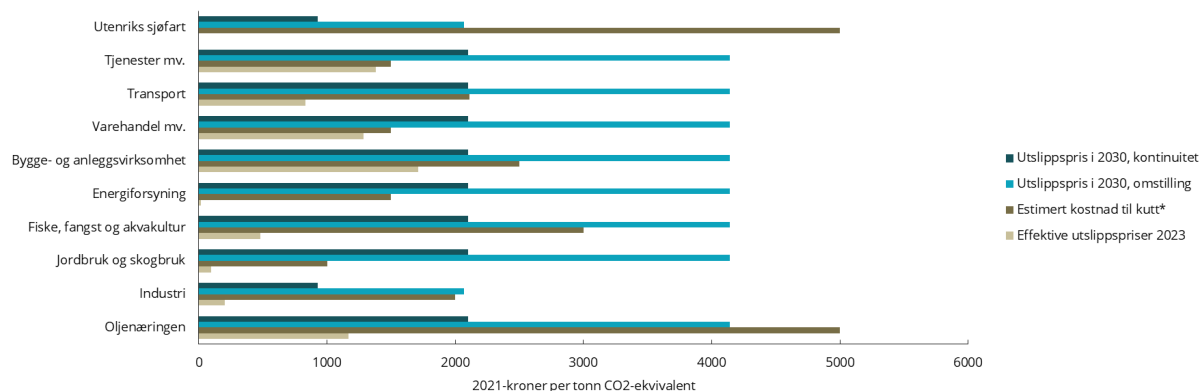
Hvorav i årene 2025 til 2030: 3,0 millioner tonn

Hvorav i årene 2031 til 2035: 2,5 millioner tonn

Tiltakskostnad i analysen: 3,0 millioner tonn * 2000 kroner per tonn CO₂-ekvivalent = 6 mrd. kroner

Utslippsreduksjonen som gjennomføres etter 2030, i eksempelet 2,5 millioner tonn, forutsettes dermed å måtte betales for etter 2030.

Figur 11 Beregnede effektive utslippspriser, estimert kostnad til kutt* og utslippspriser i 2030 i scenarioene

*Estimerte kostnader til kutt gjelder for tiltakene som er utpekt av Miljødirektoratet.
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

I figur 11 sammenstilles de ulike næringenes effektive utslippspriser i 2023, de anslåtte kostnadene på tiltakene fra Miljødirektoratet ("estimert kostnad til kutt") og utslippsavgiftene næringene må dekke i slutten av framskrivingsperioden i hvert scenario. Enkelte næringer, som industri, utenriks sjøfart, jordbruk og skogbruk og energiforsyning, hadde lave eller

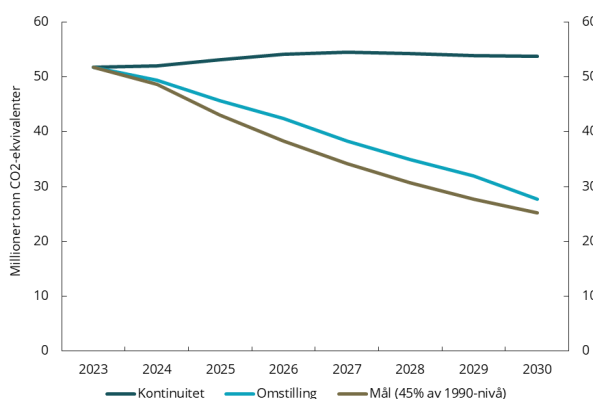
¹⁷ Se side 7 i vedlegg 2 – Metode <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2024/april-2024/klimatiltak-i-norge-kunnskapsgrunnlag-2024/>

ingen effektive priser på utslipp i 2023. Estimert kostnad til kutt varierer mye mellom næringer.

4.4. Klimarelaterte kostnader i de to scenarioene

I kontinuitetsscenarioet beregnes kostnadene for foretakene ved å multiplisere klimagassutslipp med utslippsavgifter for årene 2024 til 2030. Klimagassutslipp i kontinuitetsscenarioet er vist ved mørkeblå linje i figur 12 og utslippsavgifter er som vist i figur 10 a. I kontinuitetsscenarioet bidrar økte utslippsavgifter og noe høyere klimagassutslipp til å øke ikke-finansielle foretaks samlede kostnader fram mot 2030, se figur 14.

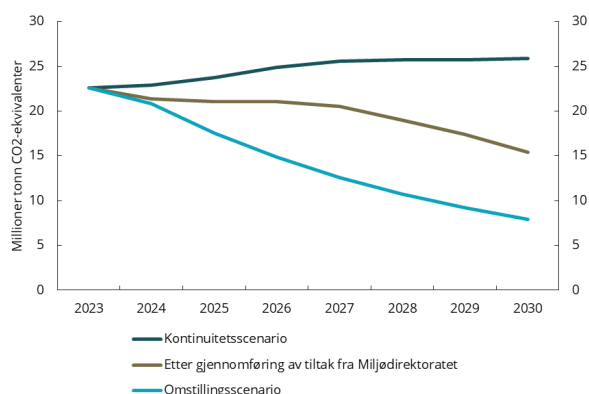
Figur 12 Totale utslipp fra norsk økonomisk aktivitet i ulike scenarioer*

*Utslipp fra utenriks sjøfart er ikke inkludert.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Figur 13 Utslipp fra næringer i innsatsfordelingen** i scenarioene og ved gjennomføring av tiltak fra Miljødirektoratet

** Etter analysens forenklede inndeling.

Utslipp "etter gjennomføring av tiltak fra Miljødirektoratet" er utslipp i kontinuitetsscenarioet fratrasket reduksjon av CO2-ekvivalenter dersom tiltak i Miljødirektoratets referansebane og alle tiltakene i "Kunnskapsgrunnlag 2024" gjennomføres¹⁸.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

Kostnadene i omstillingsscenarioet inkluderer utslippsavgifter og i tillegg merkostnaden knyttet til investeringer i utslippsreduserende tiltak, som beregnes i to trinn. Først beregnes utslippsreduksjon og tilhørende kostnader for hver enkelt næring etter gjennomføring av utslippsreduserende tiltak fra Miljødirektoratets "Kunnskapsgrunnlag 2024". Hver nærings gjennomsnittlige pris per CO2-ekvivalent for å gjennomføre tiltakene er den estimerte kostnaden til kutt, se figur 11. Som vist ved brun linje i figur 13 er utslippsreduserende tiltak fra Miljødirektoratets "Kunnskapsgrunnlag 2024" ikke tilstrekkelig til å redusere utslippene i innsatsfordelingen fra nivået i kontinuitetsscenarioet ned til målet.

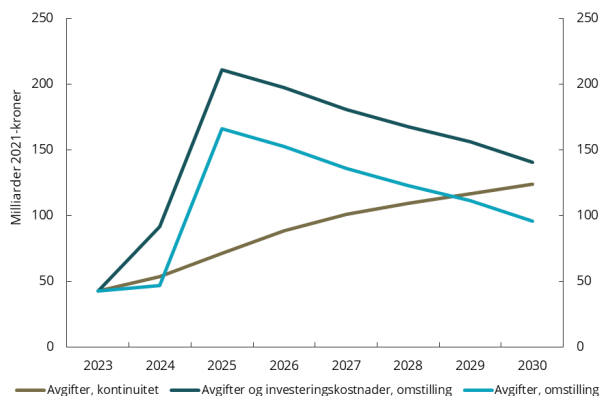
For de gjenværende utslippskuttene (differansen mellom brun og lyseblå linje i figur 13) forutsettes det deretter at investeringer i utslippsreduserende tiltak må økes ytterligere til en kostnad på 4 000 kroner per tonn CO2-ekvivalenter, som forklart i punkt 4.3. For kvotepliktige næringer med utslipp over 45 prosent av 1990-nivå antas ingen ytterligere investeringer, slik at kvoteprisen bestemmer bedriftenes merkostnader. Gjenværende utslipp i kvotepliktige næringer over 45 prosent av 1990-nivå utgjør differansen mellom lyseblå og brun linje i figur 12.

Samlede utslippsavgifter og kostnader knyttet til klimatiltak er betydelig høyere for bedriftene i omstillingsscenarioet enn i kontinuitetsscenarioet, som figur 14 viser. Det skyldes forutsetningen om sterkere økning i avgifter på klimagassutslipp fra 2025 og investeringskostnader til utslippsreduserende tiltak. Investeringskostnadene i

¹⁸ Se [Kunnskapsgrunnlag 2024](#)

omstillingsscenarioet utgjør en mindre andel av bedriftenes klimakostnader enn utslippsavgifter, se figur 15.

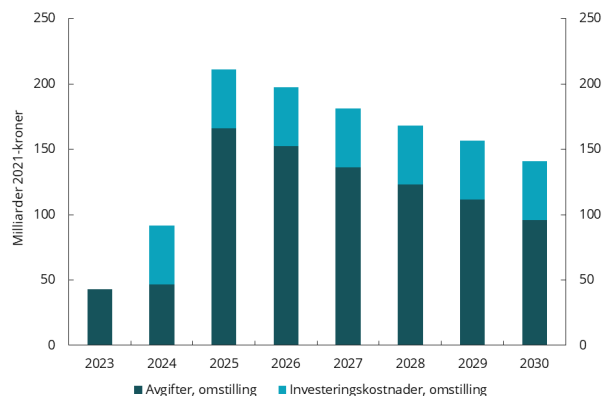
Figur 14 Avgiftskostnader i kontinuitetsscenarioet, avgiftskostnader og merkostnader til investeringer i omstillingsscenarioet*

*Utenom utenriks sjøfart

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

Figur 15 Avgiftskostnader og merkostnader til investeringer i omstillingsscenarioet*

*Utenom utenriks sjøfart

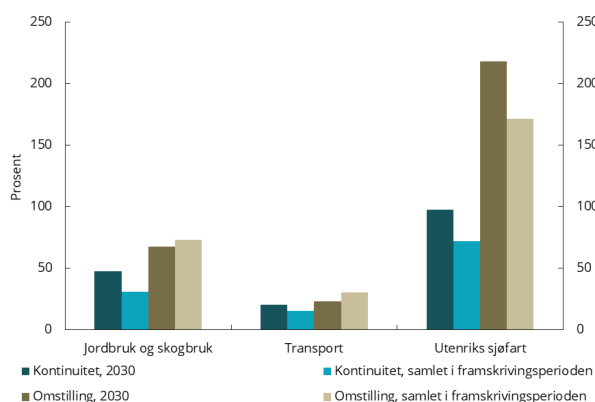
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

Realøkonomiske konsekvenser av økte avgifter og tiltakskostnader er ikke modellert i NAM-FT og inngår derfor ikke i analysen. Økte avgifter og store klimarelaterte investeringer vil påvirke produsent- og konsumpriser, lønninger, privat konsum, realinvesteringer og kredittvekst. De estimerte investeringene i utslippsreducerende tiltak i omstillingsscenario ville ført til en økning på 9 prosent i bruttoinvesteringer i fastlandsnæringene og på 3 prosent i oljeinvesteringer sammenlignet med kontinuitetsscenario.

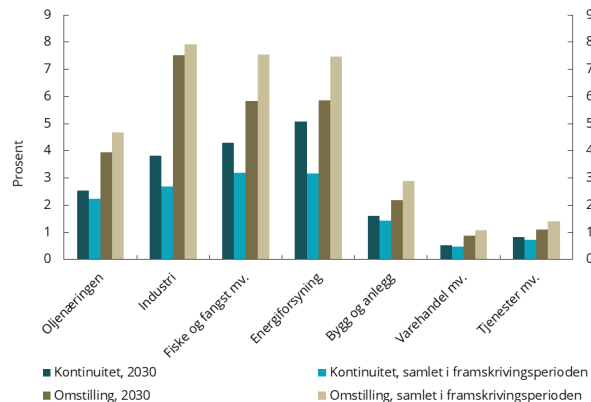
I beregningene forutsettes det at foretakene må bære hele kostnaden av avgiftene og ikke kan kompensere ved prisøkninger, samt at foretakene ikke reduserer produksjonen som følge av avgiftsøkningene. Det forutsettes at det ikke skjer noen tilbakeføring av innbetalte utslippsavgifter til husholdninger eller bedrifter.

Figur 16 a og b Beregnede kostnader som andel av næringens bruttoprodukt*¹⁹

a. Utsatte næringer

b. Resterende næringer

¹⁹ I omstillingsscenarioet overskrider samlede kostnader til kvotekjøp samlet bruttoprodukt i framskrivingsperioden for utenriks sjøfart, som vist i figur 16 a. Dette er gitt uendret produksjon når kvoteprisen øker og at bruttoproduktet for næringen er som definert i nasjonalregnskapet. Når klimarelaterte kostnader senere i analysen blir lagt til i bedriftenes regnskap, er ikke effekten av klimarelaterte kostnader på lønnsomheten til

*Avgiftskostnader i kontinuitetsscenarioet, avgiftskostnader og merkostnader til investeringer i omstillingsscenarioet. For seriene "samlet i framskrivingsperioden" er forholdstallet beregnet som sum kostnader relativt til sum bruttoprodukt i perioden 2024 til 2030. Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

Summen av avgifter og tiltakskostnader som andel av næringens bruttoprodukt er for de fleste næringer moderat, se figur 16 a og b. For enkelte næringer kan kostnadene utgjøre en stor andel av bruttoproduktet. Dette illustrerer at enkelte næringer kan få store utfordringer med å håndtere et scenario med høye utslippsavgifter og krav til utslippskutt. Utenriks sjøfart er særlig utsatt.

5. Fra aggregerte kostnader per næring til bedriftenes regnskap

Sentrale poster i resultatregnskapene for tilnærmet samtlige norske aksjeselskaper er framskrevet for årene 2024 til 2030 basert på anslåtte klimaomstillingskostnader fordelt etter næring. Framskrivningene bygger på flere forutsetninger, og det er usikkerhet knyttet til disse. Flere regnskapsbaserte nøkkeltall framskrives, men i denne analysen er det nøkkeltallet 'resultat før skatt i prosent av totale eiendeler' (totalavkastning) som ligger til grunn for vurderinger av hvor hardt foretakene rammes av økte klimautgifter.

Framskrivning av regnskap til ikke-finansielle foretak

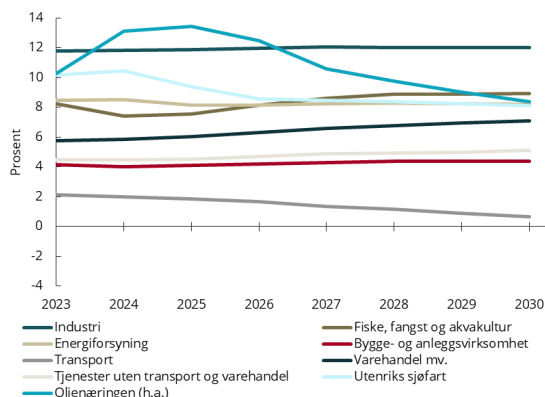
Med utgangspunkt i den næringsfordelte utviklingen i klimaomstillingskostnader og økonomisk utvikling fra makroscenarioet, er sentrale poster i resultatregnskapet framskrevet for tilnærmet samtlige norske aksjeselskaper for hvert av årene 2024-2030. Den årlige endringen i det framskrevne næringsfordelte bruttoproduktet (basert på nasjonalregnskapstall) multipliseres med hvert enkelt aksjeselskaps 'bedriftsøkonomiske bruttoprodukt'. Det bedriftsøkonomiske bruttoproduktet er definert som 'totale inntekter' fratrasket 'varekostnad', 'endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig utviklede varer' og 'annen driftskostnad'. Lønnskostnader framskrives som en konstant andel av bruttoproduktet. Økte næringsspesifikke klimakostnader framskrives som en egen post i selskapenes regnskap. Flere regnskapsbaserte nøkkeltall framskrives, men i denne analysen er det nøkkeltallet 'resultat før skatt i prosent av totale eiendeler' (totalavkastning) som tillegges størst vekt. Totalavkastningen er et mål på et selskaps (nærings) lønnsomhet. Som en teknisk forutsetning holdes selskapets (nærings) totale eiendeler konstant gjennom perioden.

Utgangspunktet for framskrivningene er de norske aksjeselskapenes årsregnskaper (selskapsregnskap) for 2023. Startpunktet til næringen har betydning for sårbarheten for økte klimakostnader. Næringene med dårligst startpunkt når det gjelder totalavkastning (lønnsomhet) er transport utenom utenriks sjøfart, bygg og anlegg, tjenester uten transport og varehandel (inkl. næringseiendom) og varehandel, mens næringene med gunstigst utgangspunkt er petroleum inkl. oljerelaterte tjenester og rørtransport, industri inkl. bergverk og utenriks sjøfart.

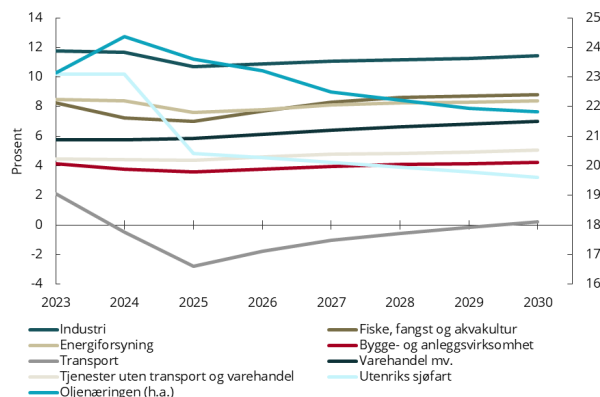
utenriks sjøfart så stor som tallene vist i figur 16 a tilsier. Dette skyldes at det bedriftsøkonomiske bruttoproduktet aggregert for alle norske aksjeselskaper med næringskoden for utenriks sjøfart blir større enn næringens framskrevne bruttoprodukt som definert i nasjonalregnskapet. En årsak til dette er at et foretak som er registrert med de aktuelle næringskodene også kan ha inntekter fra annen virksomhet. Enkelte foretak registrert med næringskode for utenriks sjøfart har også høye finansinntekter, hvilket øker lønnsomheten før skatt. Dersom foretak med virksomhet innen utenriks sjøfart også har andre inntektskilder, kan de være bedre rustet mot økte utslippsavgifter..

Figur 17 a og b Utvikling i totalavkastning før skatt for næringene*

a. Kontinuitetsscenario

b. Omstillingsscenario

*Oljenæringen på høyre akse, øvrige næringer på venstre akse. Jordbruk og skogbruk er utelatt.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet, Dun & Bradstreet og Finanstilsynet

Det er moderate forskjeller i utviklingen i totalavkastning for de fleste næringene i de to scenarioene. Dette skyldes at de fleste næringer har nokså lave klimakostnader som andel av samlet resultat før skatt uansett scenario, samt at produksjonen i de fleste næringer øker gjennom framskrivingsperioden. Unntakene er utenriks sjøfart og transport, som får langt høyere kostnader i omstillingsscenarioet enn i kontinuitetsscenarioet, se figurene 17 a og b.

Utenriks sjøfart rammes hardest av økte klimakostnader i framskrivingsperioden 2024 til 2030, målt i prosentpoengs reduksjon i totalavkastningen. Oljenæringen får høyest samlede klimakostnader i kroner. Denne næringen har samlet sett god lønnsomhet i utgangspunktet, målt ved totalavkastningen, og lønnsomheten forblir god også ved utgangen av framskrivingsperioden i 2030. Transportnæringen får negativ totalavkastning i mesteparten av framskrivingsperioden.

Bedrifter og næringer vil rammes ulikt av økte utslippsavgifter, men synes samlet sett å ha tilstrekkelig lønnsomhet til å tåle økningen i kostnader i begge scenarioene. Det er imidlertid stor spredning innenfor hver næring. Bedrifter som har negativ eller svak lønnsomhet i starten av framskrivingsperioden, kan bli sterkt negativt påvirket av økte klimakostnader. For enkelte bedrifter kan økte klimakostnader bli avgjørende for om de overlever eller ikke.

6. Bankenes eksponeringer mot næringer

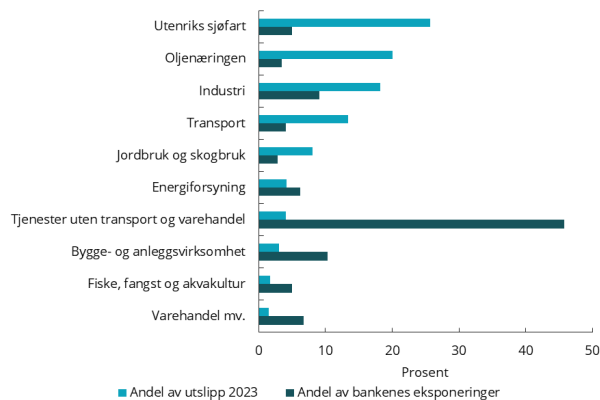
Noen få næringer står for en stor andel av totale klimagassutslipp, men utgjør en moderat andel av bankenes totale utlånseksponeringer, se figur 18. Utenriks sjøfart, oljenæringen og industri står for store deler av samlede utslipp og utgjør 17,5 prosent av bankenes eksponeringer i 2023 og om lag 30 prosent av BNP målt i løpende priser.

Figur 19 viser at enkelte banker har stor eksponering mot næringer som står for en vesentlig del av Norges totale klimagassutslipp. Det indikerer at kredittrisikoen for norske banker knyttet til klimaomstilling er ulikt fordelt.

Bankenes eksponeringer mot jordbruk og skogbruk, transport og utenriks sjøfart, som har høyest samlede kostnader som andel av bruttoprodukt og størst svekkelse i totalavkastningen, utgjør omtrent 12 prosent av bankenes samlede eksponeringer.

Norske banker har samlet sett moderat eksponering mot næringer med høye klimautslipp som er særlig utsatt for overgangsrisiko. Det demper klimarisikoen for bankene, men økte utslippsavgifter og investeringskostnader kan ramme enkelte bedrifter hardt og føre til noe økte tap i bankene.

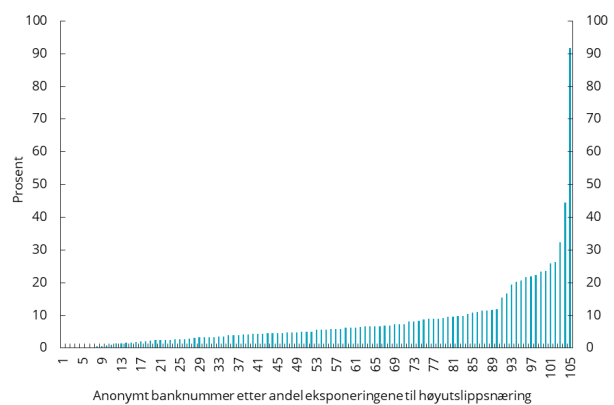
Figur 18 Næringenes andel av totale utslipp fra næring og totale utlån til ikke-finansielle foretak

Prosentene summerer seg ikke til 100 for eksponeringer, fordi foretak med manglende data om næringskode er ekskludert.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Figur 19 Bankenes andel av eksponeringer mot næringer med høye utslipp*

*Transport ellers, utenriks sjøfart, petroleumsrelatert og industri og bergverk er her definert som næringer med høye utslipp.

Kilde: Finanstilsynet

Klimarelatert risiko påvirker særlig bankenes kredittrisiko, men har også betydning for markedsrisiko, operasjonell risiko, likvidtetsrisiko og omdømmerisiko. Finanstilsynet forventer at bankene hensyntar klimarelatert risiko på linje med annen type risiko bankene er eksponert for. Finanstilsynet følger opp bankenes håndtering av klimarelatert risiko på stedlige tilsyn og ved vurderinger av bankenes samlede risiko og kapitalbehov (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). SREP inneholder Finanstilsynets vurdering av i hvilken grad bankene har integrert klimarelatert risiko i sin forretningsstrategi, interne virksomhetsstyring og i rammeverket for risikostyring, og om bankene i tilstrekkelig grad har godtgjort at forretningsmodellen er levedyktig på kort, mellomlang og lang sikt.

Klimarelatert risiko inngår i vurderingene av bankenes kapitalbehov og er også tatt inn som et av risikoområdene i fastsettelsen av systemrisikobufferen for norske banker. Kommende EU-regelverk vil stille strengere krav til bankenes vurderinger av egen klimarisiko, blant annet gjennom krav om scenarioanalyser, stresstester og utarbeiding av omstillingsplaner.

Finanstilsynet
Revierstredet 3
P.O. Box 1187 Sentrum
NO-0107 Oslo

Tel. +47 22 93 98 00
post@finansstilsynet.no
finansstilsynet.no

